

29^ο ΕΣΦΙΕ

Επιστημονικό Συνέδριο
Φοιτητών Ιατρικής
Ελλάδας

17^ο

Διεθνές Forum
Φοιτητών Ιατρικής
και Νέων Ιατρών

27^η

Ολυμπιάδα
Ιατρικής
Γνώσης

www.29esfie.gr

ξενοδοχείο
Astir Egnatia

Αλεξανδρούπολη

5 - 7

**ΜΑΪΟΥ
2023**

Οδηγός υποβολής ελεύθερων ανακοινώσεων

29^ο ΕΣΦΙΕ

Επιστημονικό Συνέδριο
Φοιτητών Ιατρικής Ελλάδας

17^ο

Διεθνές Forum
Φοιτητών Ιατρικής
και Νέων Ιατρών

27^η

Ολυμπιάδα
Ιατρικής
Γνώσης

Ξενοδοχείο
Astir Egnatia

Αλεξανδρούπολη

www.29esfie.gr

5-7

ΜΑΪΟΥ
2023

Χαιρετισμός

Αγαπητή συμφοιτήτρια, αγαπητέ συμφοιτητή

Σε καλωσορίζουμε στο 29ο Επιστημονικό Συνέδριο Φοιτητών Ιατρικής Ελλάδος, το οποίο θα πραγματοποιηθεί στην Αλεξανδρούπολη στις 5-7 Μαΐου 2023 στο ξενοδοχείο Astir Egnatia.

Οι ανακοινώσεις αποτελούν αναπόσπαστο κομμάτι του ΕΣΦΙΕ και γι' αυτό δεν θα μπορούσαν να απουσιάζουν από το φετινό 29ο ΕΣΦΙΕ. Η εκπόνηση μιας ανακοίνωσης γνωρίζουμε ότι παρά μόνο εύκολη δεν είναι. Τόσο οι προφορικές (oral presentations), όσο και οι αναρτημένες ανακοινώσεις (e-posters) αποτελούν, χωρίς την απαραίτητη καθοδήγηση, δύσκολο έργο για τον/την συμμετέχοντα.

Γι' αυτό τον σκοπό συντάχθηκε ο παρακάτω οδηγός, ο οποίος παρέχει όλες τις απαραίτητες πληροφορίες για την εκπόνηση μιας ανακοίνωσης. Δίνονται συμβουλές για τον τρόπο εύρεσης της επιστημονικά ορθής βιβλιογραφίας, του τρόπου δόμησης μιας σωστής περίληψης της εργασίας (abstract) και τον τρόπο δόμησης της κύριας εργασίας.

Αυτός ο οδηγός δίνει την δυνατότητα ακόμα και στον/στην πιο άπειρο/η, όσον αφορά στη δημιουργία μιας εργασίας, να λάβει μέρος στο μεγαλύτερο ελληνικό φοιτητικό συνέδριο και να ζήσει την μοναδική εμπειρία του ΕΣΦΙΕ.

Ελπίζουμε ότι ο οδηγός θα σου προσφέρει όλες τις απαραίτητες πληροφορίες για την εκπόνηση μιας ανακοίνωσης και ότι θα σου λύσει οποιαδήποτε απορία τυχόν προκύψει, ώστε να παρουσιαστούν εργασίες υψηλού επιστημονικού επιπέδου.

Σου ευχόμαστε καλή επιτυχία κατά την προετοιμασία της ανακοίνωσης και σε περιμένουμε με ανυπομονησία στην Αλεξανδρούπολη στις 5 - 7 Μαΐου 2023!

Άννα Ελευθερίου
Πρόεδρος 29ου ΕΣΦΙΕ

Φώτιος Τσολάκης
Γενικός Γραμματέας 29ου ΕΣΦΙΕ

Νικόλαος Νικολαΐδης
Υπεύθυνος ομάδας Προγράμματος

Μαρία Κουτίνη
Υπεύθυνη Ελεύθερων Ανακοινώσεων

29^ο ΕΣΦΙΕ

Επιστημονικό Συνέδριο
Φοιτητών Ιατρικής Ελλάδας

17^ο

Διεθνές Forum
Φοιτητών Ιατρικής
και Νέων Ιατρών

27^η

Ολυμπιάδα
Ιατρικής
Γνώσης

Ξενοδοχείο
Astir Egnatia

Αλεξανδρούπολη

www.29esfie.gr

5-7

ΜΑΪΟΥ
2023

Περιεχόμενα

1. Βασικές πληροφορίες και θεματολογία.....σελ. 4
2. Τύποι εργασιών.....σελ. 7
3. Αναζήτηση Βιβλιογραφίας.....σελ. 10
4. Σύνταξη της περίληψης.....σελ. 12
5. Βιβλιογραφικές αναφορές.....σελ. 14
6. Οδηγίες υποβολής περίληψης.....σελ. 17
7. Οδηγίες Προφορικής Ανακοίνωσης.....σελ. 18
8. Οδηγίες e-poster.....σελ. 19
9. Εργασίες προς βράβευση.....σελ. 20
10. Όροι και Προϋποθέσεις.....σελ. 21
11. Επικοινωνία.....σελ. 23
12. Βιβλιογραφία.....σελ. 23

29^ο ΕΣΦΙΕ

Επιστημονικό Συνέδριο
Φοιτητών Ιατρικής Ελλάδας

17^ο

Διεθνές Forum
Φοιτητών Ιατρικής
και Νέων Ιατρών

27^η

Ολυμπιάδα
Ιατρικής
Γνώσης

Ξενοδοχείο
Astir Egnatia

Αλεξανδρούπολη

www.29esfie.gr

5-7

ΜΑΪΟΥ
2023

1. Βασικές πληροφορίες και θεματολογία

Τι είναι οι Ανακοινώσεις

Οι Ανακοινώσεις είναι επίσημες, δομημένες και συστηματικές εισηγήσεις στο πλαίσιο του 29ου ΕΣΦΙΕ. Διαφέρουν από τις Στρογγυλές Τράπεζες καθώς οι φοιτητές επιλέγουν αυτόνομα, χωρίς τη διαμεσολάβηση της Οργανωτικής Επιτροπής, τον/τους επιβλέποντες που θα τους βοηθήσουν στη συγγραφή και την επιλογή του θέματος της εργασίας τους.

Ο επιβλέπων της κάθε ανακοίνωσης μπορεί να είναι είτε μέλος ΔΕΠ του Τμήματος Ιατρικής ή άλλου Τμήματος Σχολής Επιστημών Υγείας, είτε μεταπτυχιακός φοιτητής ή υποψήφιος διδάκτορας, είτε ειδικευόμενος ή ειδικός ιατρός.

Πώς διακρίνονται οι Ανακοινώσεις

Οι Ανακοινώσεις διακρίνονται στις Προφορικές Ανακοινώσεις (oral presentation) και στις Ηλεκτρονικά Αναρτημένες Ανακοινώσεις (e-poster).

■ Προφορικές Ανακοινώσεις

Οι Προφορικές Ανακοινώσεις παρουσιάζονται υπό μορφή εισήγησης στις αίθουσες του συνεδριακού χώρου μπροστά στο ακροατήριο. Κάθε ομιλία πραγματοποιείται μόνο από ένα από τα μέλη της συγγραφικής ομάδας, ενώ ο διαθέσιμος χρόνος είναι 8 λεπτά για την κάθε εισήγηση.

■ Ηλεκτρονικά Αναρτημένες Ανακοινώσεις (e-poster)

Τα e-posters, κατά τις ημέρες του συνεδρίου, βρίσκονται συνεχώς αναρτημένα σε οθόνες σε συγκεκριμένο σημείο στο συνεδριακό χώρο ενώ ορίζεται συγκεκριμένη χρονική περίοδος κατά την οποία οι συγγραφείς μπορούν να παραβρεθούν στο χώρο, να παρουσιάσουν την εργασία τους στους παρευρισκόμενους ενδιαφερόμενους και να συζητήσουν μαζί τους.

Προτεινόμενες Διαστάσεις e-Poster: διάσταση 16:9 (wide-screen), 1920x1080 pixels

Αριθμός σελίδων: μία (1) – δύο (2)

Προσανατολισμός: Οριζόντιος

Βεβαιωθείτε ότι το κείμενο κάνει αντίθεση με το background για καλύτερη ευκρίνεια

Αν εισάγετε εικόνες, προτιμήστε .jpeg ή .png format

Μη χρησιμοποιείτε εφέ ή βίντεο

29° ΕΣΦΙΕ

Επιστημονικό Συνέδριο
Φοιτητών Ιατρικής Ελλάδας

17°

Διεθνές Forum
Φοιτητών Ιατρικής
και Νέων Ιατρών

27^η

Ολυμπιάδα
Ιατρικής
Γνώσης

ξενοδοχείο
Astir Egnatia

Αλεξανδρούπολη

www.29esfie.gr

5-7

ΜΑΪΟΥ
2023

Διαφορές προφορικών ανακοινώσεων και e-posters

Στις Προφορικές Ανακοινώσεις οι εργασίες παρουσιάζονται στο ακροατήριο με τη μορφή μικρών εισηγήσεων διάρκειας περίπου 8 λεπτών. Η συγγραφική ομάδα μπορεί να αποτελείται από ένα ή περισσότερα άτομα· η εργασία, όμως, παρουσιάζεται αυστηρά από έναν εισηγητή.

Τα e-posters θα είναι αναρτημένα στο χώρο του συνεδρίου. Δίνεται η δυνατότητα παρουσίασης της εργασίας στους άλλους συνέδρους μέσω μίας προσωπικής και άμεσης προσέγγισης κοινού-ομιλητή.

Τα αρχικά βήματα, ωστόσο, όπως η αναζήτηση της βιβλιογραφίας και η σύνταξη της περίληψης, παραμένουν τα ίδια· ουσιαστικά, τα e-posters αποτελούν μία συμπυκνωμένη εκδοχή των Προφορικών Ανακοινώσεων.

Και στις δύο περιπτώσεις πραγματοποιείται υποβολή περίληψης της Ανακοίνωσης στα ελληνικά και στα αγγλικά με βάση τις οδηγίες που δίνονται στη σελίδα 17.

Πώς γίνεται η επιλογή του τρόπου παρουσίασης

Κατά τη διαδικασία της υποβολής, υπάρχει η δυνατότητα επιλογής του τρόπου με τον οποίο οι φοιτητές επιθυμούν να παρουσιαστεί η εργασία τους, ωστόσο η Οργανωτική Επιτροπή διατηρεί το δικαίωμα να μεταβάλλει τον τρόπο αυτό, με βάση κριτήρια που έχουν θεσπιστεί από την Επιστημονική Επιτροπή. Η αποδοχή ή μη της εργασίας σας, από την Οργανωτική Επιτροπή, θα γνωστοποιηθεί στον υπεύθυνο της εργασίας **μέχρι την 17η Μαρτίου**. Εάν δεν λάβετε απάντηση μέχρι την παραπάνω ημερομηνία, παρακαλούμε να επικοινωνήσετε με τη γραμματεία στο τηλ.: 2310 247743 ή 210 3250260. Η συγγραφή και η παρουσίαση μπορεί να γίνει είτε στα ελληνικά είτε στα αγγλικά.

29^ο ΕΣΦΙΕ

Επιστημονικό Συνέδριο
Φοιτητών Ιατρικής Ελλάδας

17^ο

Διεθνές Forum
Φοιτητών Ιατρικής
και Νέων Ιατρών

27^η

Ολυμπιάδα
Ιατρικής
Γνώσης

Ξενοδοχείο
Astir Egnatia

Αλεξανδρούπολη

www.29esfie.gr

5-7

ΜΑΪΟΥ
2023

Θεματολογία

Το θέμα της εργασίας επιλέγεται από τη συγγραφική ομάδα, σε συνεννόηση με τον επιβλέποντα και πρέπει να εμπίπτει σε μία από τις παρακάτω κατηγορίες:

Αγγειοχειρουργική	Εκπαίδευση (Ιατρική και Παραϊατρική)
Αθλιατρική	Ενδοκρινολογία
Αιματολογία	Εντατική Θεραπεία
Αιμοδοσία και Μεταγγίσεις	Επεμβατική Ακτινολογία
Ανατομία	Επιδημιολογία
Ακτινοδιαγνωστική	Εμβρυολογία & Τερατολογία
Ακτινοθεραπεία-Ογκολογία	Ηπατολογία
Αναισθησιολογία	Ιατρική Βιοπαθολογία (Μικροβιολογία)
Ανοσολογία	Ιατρική της Εργασίας
Βιοηθική και Ιατρική Δεοντολογία	Ιατρική Φυσική
Βιοϊατρική Τεχνολογία	Ιατρικό Δίκαιο
Βιολογία	Ιατροδικαστική και Τοξικολογία
Βιοστατιστική	Ιστολογία
Βιοπληροφορική	Ιστορία της Ιατρικής
Βιοχημεία	Καρδιολογία
Γαστρεντερολογία	Καρδιοχειρουργική
Γενετική & Μοριακή Βιολογία	Κοινωνική Ιατρική
Γενετική Ιατρική	Κυτταρολογία
Γενική Ιατρική	Λοιμωξιολογία
Γενική Χειρουργική	Μαιευτική και Γυναικολογία
Γναθοπροσωπική Χειρουργική	Μεταμοσχεύσεις
Διαιτολογία και Κλινική Διατροφή	Νευροακτινολογία
Δερματολογία και Αφροδισιοσολογία	Νευροεπιστήμες
Δημόσια Υγεία και Πολιτική	Νευρολογία

29° ΕΣΦΙΕ

Επιστημονικό Συνέδριο
Φοιτητών Ιατρικής Ελλάδας

17^ο

Διεθνές Forum
Φοιτητών Ιατρικής
και Νέων Ιατρών

27^η

Ολυμπιάδα
Ιατρικής
Γνώσης

Ξενοδοχείο
Astir Egnatia

Αλεξανδρούπολη

www.29esfie.gr

5-7

ΜΑΪΟΥ
2023

Νευροχειρουργική

Νεφρολογία

Νοσηλευτική

Ογκολογία

Οδοντιατρική, Οδοντοτεχνική και
συναφείς επιστήμες

Ορθοπαιδική

Ουρολογία

Οφθαλμολογία

Παθολογία

Παθολογική Ανατομική

Παθολογική Φυσιολογία

Παιδιατρική

Παιδοψυχιατρική

Περιβάλλον και Υγεία

Περιγεννητική Ιατρική & Νεογνολογία

Πλαστική Χειρουργική

Πνευμονολογία- Φυματιολογία

Προληπτική Ιατρική

Πυρηνική Ιατρική

Ρευματολογία

Τηλεϊατρική και εφαρμογές

Τραυματολογία

Υπηρεσίες Υγεία

Φαρμακολογία και Θεραπευτική

Φυσιολογία

Φυσική Ιατρική και Αποκατάσταση

Χειρουργική Θώρακος

Χειρουργική Ενδοκρινών Αδένων

Χειρουργική Μαστού

Χειρουργική Παιδών

Χειρουργική Ογκολογία

Ψυχιατρική

Ψυχολογία

Ωτορινολαρυγγολογία

Κατά την υποβολή της εργασίας σας θα πρέπει να διαλέγετε τρεις από τις παραπάνω θεματικές ενότητες στις οποίες θεωρείτε ότι ταιριάζει να ενταχθεί η εργασία σας στα πλαίσια του συνεδρίου

29^ο ΕΣΦΙΕ

Επιστημονικό Συνέδριο
Φοιτητών Ιατρικής Ελλάδας

17^ο

Διεθνές Forum
Φοιτητών Ιατρικής
και Νέων Ιατρών

27^η

Ολυμπιάδα
Ιατρικής
Γνώσης

Ξενοδοχείο
Astir Egnatia

Αλεξανδρούπολη

5-7

ΜΑΪΟΥ
2023

www.29esfie.gr

2. Τύποι εργασιών

Κάθε εργασία μπορεί να δομηθεί με διαφορετικούς τρόπους. Παρακάτω παρατίθενται πληροφορίες για τους διάφορους τύπους εργασιών, μεταξύ των οποίων μπορείτε να επιλέξετε για τη συγγραφή της δικής σας Ελεύθερης Ανακοίνωσης, είτε πρόκειται για προφορική παρουσίαση είτε για e-poster.

Α) Μελέτες παρατήρησης:

Cohort studies (μελέτες κοόρτης):

Αποτελούν προοπτικές μελέτες στις οποίες όλα τα άτομα του υπό έρευνα πληθυσμού, τα οποία δεν έχουν την έκβαση, κατατάσσονται σε μια κατηγορία έκθεσης (π.χ. κάπνισμα) κατά την έναρξη της χρονικής περιόδου. Η κατηγοριοποίηση μπορεί να είναι διχοτόμος (π.χ. εκτεθειμένοι/μη) ή μπορεί να περιλαμβάνει αρκετές κατηγορίες (π.χ. μη/λίγο/πολύ εκτεθειμένοι). Στη συνέχεια, τα άτομα παρακολουθούνται για μια καθορισμένη περίοδο και καταγράφονται όλες οι νέες περιπτώσεις της υπό μελέτη έκβασης (π.χ. καρκίνος ουροδόχου κύστης) που προέκυψαν στο διάστημα αυτό. Υπολογίζεται η επίπτωση και ο σχετικός κίνδυνος.

Είναι κατάλληλες για τη μελέτη πολλών εκθέσεων και εκβάσεων και παρέχουν πληροφορίες για τη χρονική αλληλουχία αιτίας αποτελέσματος. Αντιθέτως, δεν είναι κατάλληλες για σπάνιες νόσους. Επίσης, σε μικρής διάρκειας μελέτες είναι δυνατόν να μην εντοπιστούν κάποια περιστατικά που βρίσκονται σε λανθάνουσα περίοδο.

Υπάρχουν και αναδρομικές μελέτες κοόρτης, των οποίων η έναρξη πραγματοποιείται μετά την έναρξη της έκβασης.

Case-control studies (μελέτες ασθενών-μαρτύρων):

Πρόκειται για αναδρομικές μελέτες στις οποίες συλλέγονται πληροφορίες για όλες τις περιπτώσεις στον υπό μελέτη πληθυσμό, δηλαδή όλα τα άτομα που έχουν την έκβαση στη διάρκεια μιας καθορισμένης παρατηρητικής περιόδου, και έπειτα επιλέγεται μια συγκριτική ομάδα ελέγχου, δηλαδή άτομα που δεν έχουν την έκβαση, ως ένα αντιπροσωπευτικό δείγμα του εν λόγω πληθυσμού.

Για την επιλογή της ομάδας ελέγχου πρέπει να γίνεται εξομοίωση με την ομάδα των περιπτώσεων/ασθενών, έτσι ώστε οι δύο ομάδες να έχουν την ίδια a priori πιθανότητα έκθεσης στον αιτιολογικό παράγοντα που εξετάζουμε.

Είναι οι καταλληλότερες για τη μελέτη σπάνιων νοσημάτων. Ωστόσο, δεν δίνουν πληροφορία για την επίπτωση και οι πιθανότητες να προκύψουν συστηματικά σφάλματα, ιδιαίτερα σφάλματα ανάκλησης, είναι περισσότερες.

29°
ΕΣΦΓΕ

Επιστημονικό Συνέδριο
Φοιτητών Ιατρικής Ελλάδας

17^ο
Διεθνές Forum
Φοιτητών Ιατρικής
και Νέων Ιατρών

27^η
Ολυμπιάδα
Ιατρικής
Γνώσης

Ξενοδοχείο
Astir Egnatia

Αλεξανδρούπολη

www.29esfie.gr

5-7
ΜΑΪΟΥ
2023

Cross-sectional studies (συγχρονικές μελέτες)

Σε μία συγχρονική μελέτη η έκθεση και η νόσος μετρούνται ταυτόχρονα στον πληθυσμό. Παραδείγματος χάριν, σε μία μελέτη όπου διερευνάται η σχέση μεταξύ καπνίσματος και στεφανιαίας νόσου, καταγράφεται άπαξ η καπνισματική συνήθεια των συμμετεχόντων μόνο τη στιγμή συλλογής των δεδομένων (και όχι κάποια τυχόν προηγούμενη χρονική στιγμή).

Οι συγχρονικές μελέτες παρέχουν μία πρώτη ιδέα για την περαιτέρω διερεύνηση μίας αιτιολογικής υπόθεσης, και ερευνητικούς τους στόχους συνήθως αποτελούν νοσήματα με μακρά φυσική πορεία και μακρά λανθάνουσα περίοδο. Μπορούν να οδηγήσουν σε έγκυρα συμπεράσματα κυρίως όταν ο προσδιοριστής/η έκθεση (π.χ. φύλο) δεν μεταβάλλεται αλλά και προηγείται χρονικά της έκβασης (π.χ. καρκίνος του πνεύμονα).

Πλεονεκτήματα τους αποτελούν το χαμηλό κόστος και η ευκολία πραγματοποίησής τους, ενώ μειονεκτήματα το συστηματικό σφάλμα διάρκειας (καθώς ο επιπολασμός είναι ανάλογος της διάρκειας της νόσου) και η αδυναμία συμπεράσματος της χρονικής αλληλουχίας μεταξύ έκθεσης και νόσου, εφόσον η έκθεση μεταβάλλεται κατά τη διάρκεια του χρόνου.

B) Πειραματικές μελέτες:

Randomized Controlled Trials - RCT (τυχαιοποιημένες κλινικές δοκιμές):

Στις μελέτες αυτές ένας ασθενής τυχαιοποιείται μεταξύ δύο σκελών: θεραπεία/παρέμβαση ή control/placebo. Στη συνέχεια, οι συμμετέχοντες παρακολουθούνται και τα δεδομένα που συλλέγονται αναλύονται με βάση ένα αυστηρά προδιαγεγραμμένο σχέδιο.

Συνήθως επιλέγεται τυφλός τρόπος διεξαγωγής, στον οποίο οι συμμετέχοντες ή/και οι θεράποντες αγνοούν την κατανομή της θεραπευτικής παρέμβασης, οπότε αναφερόμαστε σε απλά ή διπλά τυφλές μελέτες, αντίστοιχα.

Αποτελούν τις πλέον αξιόπιστες επιδημιολογικές μελέτες, οι οποίες εξασφαλίζουν την μεγαλύτερη δυνατή εξουδετέρωση των συγχυτών (confounders), παρόλο που δεν είναι πάντα εφικτές λόγω, ως επί το πλείστον, ηθικών ζητημάτων.

29° ΕΣΦΙΕ

Επιστημονικό Συνέδριο
Φοιτητών Ιατρικής Ελλάδας

17^ο

Διεθνές Forum
Φοιτητών Ιατρικής
και Νέων Ιατρών

27^η

Ολυμπιάδα
Ιατρικής
Γνώσης

Ξενοδοχείο
Astir Egnatia

Αλεξανδρούπολη

www.29esfie.gr

5-7

ΜΑΪΟΥ
2023

Γ) Άλλου είδους μελέτες:

Case study (περιπτωσιολογική μελέτη) / Case series (σειρά περιπτωσιολογικών μελετών):

Πρόκειται για ερευνητική μέθοδο που επιτρέπει την πολύπτυχη εξέταση ενός φαινομένου. Μια τέτοια μελέτη επικεντρώνεται σε ένα μόνο άτομο, σε μια μικρή ομάδα ανθρώπων ή σε ένα (case study) ή περισσότερα (case series) περιστασιακά απλά γεγονότα.

Πιο συγκεκριμένα, τα case series αναφέρονται σε μελέτες συνόλων ασθενών οι οποίοι θεραπεύτηκαν με τον ίδιο τρόπο, χωρίς ομάδα ελέγχου (control group).

Συνήθως αναφέρονται σε περιστατικά τα οποία είτε είναι ασυνήθιστα είτε δεν έχουν περιγραφεί ξανά στο παρελθόν. Οι περιπτωσιολογικές μελέτες κατηγοριοποιούνται σε διερευνητικές, επεξηγηματικές και περιγραφικές.

Πλεονέκτημα αποτελεί το ότι η εξέταση των δεδομένων γίνεται συνήθως στο πλαίσιο της χρήσης τους, δηλαδή στην κατάσταση στην οποία λαμβάνει χώρα η δραστηριότητα.

Αντιθέτως, μειονέκτημά τους αποτελεί το γεγονός ότι παρέχουν ελάχιστη βάση προς επιστημονική γενίκευση.

Systematic Review (Συστηματική Ανασκόπηση) / Meta-analysis (μεταανάλυση):

Αποτελούν μελέτες που συνοψίζουν τα αποτελέσματα περισσότερων από μία πρωτογενών μελετών. Οι ανασκοπήσεις των RCT καθώς και άλλων επιδημιολογικών μελετών συμβάλλουν στην αποσαφήνιση θεμάτων όπου υφίσταται αβεβαιότητα, αλλά και στην αποκάλυψη πεδίων όπου η έρευνα ενδέχεται να είναι ελλιπής.

Μία συστηματική ανασκόπηση (systematic review) βασίζεται στην αναγνώριση, επιλογή, αξιολόγηση και σύνθεση πρωτογενών μελετών που αντιμετωπίζουν εστιασμένα κλινικά ερωτήματα με τη χρήση μεθόδων που μειώνουν την πιθανότητα συστηματικών σφαλμάτων. Θεμελιώδη στοιχεία της αποτελούν η διατύπωση του ερευνητικού ερωτήματος, ο προσδιορισμός κριτηρίων εισόδου, η ενδελεχής αναζήτηση της βιβλιογραφίας και η αποτίμηση της μεθοδολογικής ποιότητας των πρωτογενών εργασιών.

Η μετα-ανάλυση (meta-analysis) πρόκειται για στατιστική μεθοδολογία που στοχεύει στην ποσοτική σύνθεση δεδομένων και αποτελεσμάτων (π.χ. risk ratio, odds ratio) διαφόρων μελετών που όμως μετρούν την ίδια έκβαση. Αποτελεί ουσιαστικά την ποσοτικοποίηση των δεδομένων μίας συστηματικής ανασκόπησης, για αυτό και συχνά πραγματοποιούνται ταυτόχρονα.

29° ΕΣΦΙΕ

Επιστημονικό Συνέδριο
Φοιτητών Ιατρικής Ελλάδας

17^ο

Διεθνές Forum
Φοιτητών Ιατρικής
και Νέων Ιατρών

27^η

Ολυμπιάδα
Ιατρικής
Γνώσης

Ξενοδοχείο
Astir Egnatia
Αλεξανδρούπολη

www.29esfie.gr

5-7

ΜΑΪΟΥ
2023

Στόχος της μετα-ανάλυσης είναι η βελτίωση της ισχύος των μελετών, η αξιολόγηση ή/και η εξήγηση της πιθανής ετερογένειας των αποτελεσμάτων, αλλά και η αποκάλυψη και διόρθωση τυχόν συστηματικών σφαλμάτων.

Κύρια πλεονεκτήματα των μεθόδων αυτών αποτελούν η αποσαφήνιση θεμάτων ή πεδίων όπου υφίσταται αβεβαιότητα, καθώς και η χρήση τους ως εναλλακτική επιλογή έναντι δαπανηρών κλινικών δοκιμών που απαιτούν τη ανεύρεση μεγάλου αριθμού ασθενών, μειώνοντας ταυτόχρονα την πιθανότητα ψευδώς αρνητικών αποτελεσμάτων.

3. Αναζήτηση Βιβλιογραφίας

Βασικό βήμα προς την προετοιμασία μιας εργασίας αποτελεί η αναζήτηση βιβλιογραφίας για αυτή. Οι ηλεκτρονικές πηγές αποτελούν ένα πολύ καλό εργαλείο προς αναζήτηση πληροφοριών για κάθε επιστημονική εργασία. Οι βάσεις δεδομένων που χρησιμοποιούνται συχνότερα στον τομέα της υγείας είναι κυρίως οι: NLM, MEDLINE, CENTRAL, EMBASE, SCOPUS, Pubmed.

Εθνική Αμερικανική Βιβλιοθήκη της Ιατρικής (The US National Library of Medicine – NLM)

Πρόκειται για τη μεγαλύτερη βιβλιοθήκη παγκοσμίως η οποία περιλαμβάνει βιβλιογραφικές πηγές που χρονολογούνται από το 1879 μέχρι και σήμερα. Αποτελεί ιδιαίτερα χρήσιμο εργαλείο και προσφέρει ελεύθερα γνώση σε φοιτητές, ερευνητές και επαγγελματίες υγείας.

MEDLINE

Αποτελεί την κύρια βάση δεδομένων της Εθνικής Αμερικανικής Βιβλιοθήκης. Περιλαμβάνει περιλήψεις άρθρων και πλήρη άρθρα. Πρόκειται για μια πολύ μεγάλη βάση δεδομένων με ποικιλία πληροφοριών. Μπορείτε να την εξερευνήσετε μέσω του Pubmed.

CENTRAL (Cochrane Central Register of Controlled Trials)

Πρόκειται για τη βάση δεδομένων που περιλαμβάνει βάσεις συστηματικών ανασκοπήσεων (Cochrane Reviews) καθώς και κλινικών δοκιμών και τυχαιοποιημένων κλινικών δοκιμών (CENTRAL- Cochrane Central Register of Controlled Trials). Συνήθως περιέχει περιλήψεις άρθρων και όχι ολόκληρα τα άρθρα.

EMBASE

Πρόκειται για βάση δεδομένων με πιο πολλά ευρωπαϊκά περιοδικά και περισσότερες μελέτες σε φαρμακευτικές παρεμβάσεις σε σχέση με την MEDLINE.

29^ο ΕΣΦΙΕ

Επιστημονικό Συνέδριο
Φοιτητών Ιατρικής Ελλάδας

17^ο

Διεθνές Forum
Φοιτητών Ιατρικής
και Νέων Ιατρών

27^η

Ολυμπιάδα
Ιατρικής
Γνώσης

ξενοδοχείο
Astir Egnatia

Αλεξανδρούπολη

www.29esfie.gr

5-7

ΜΑΪΟΥ
2023

SCOPUS

Το Scopus, δημιουργήθηκε από την Elsevier, και είναι η μεγαλύτερη peer-reviewed βάση δεδομένων περιλήψεων και βιβλιογραφίας όπως επιστημονικών περιοδικών, βιβλίων και πρακτικών συνεδρίων.

Pubmed

Πρόκειται για την πιο χρήσιμη και ευρέως χρησιμοποιούμενη βάση δεδομένων από φοιτητές Ιατρικής. Διαθέτει εύρος άρθρων και πληροφοριών από βιβλία και περιοδικά βιοϊατρικού ενδιαφέροντος, ενώ προσφέρει πρόσβαση και στο MEDLINE. Δημιουργήθηκε και συντηρείται από την NCBI. Εδώ μπορεί ο ενδιαφερόμενος να βρει ακόμα και ολόκληρα τα κείμενα που αναζητά.

- Πώς κάνω αναζήτηση στο Pubmed;

Η αναζήτηση στο Pubmed προσομοιάζει την χρήση μηχανής αναζήτησης πλην όμως χρησιμοποιείται συγκεκριμένο ειδικό λεξιλόγιο MeSH (Medical Subject Heading). Πρόκειται για σύνολο λέξεων που σχετίζονται μεταξύ τους και με τον όρο της αναζήτησης. Ιδιαίτερη είναι η χρησιμότητα του στη στοχευμένη αναζήτηση. Ας ξεκινήσουμε την περιήγηση στο PubMed.

1. Θέτετε ένα ξεκάθαρο ερευνητικό ερώτημα
2. Κάνετε χρήση των φίλτρων που βρίσκονται στα αριστερά της οθόνης πχ. Είδος άρθρου, διαθεσιμότητα κειμένου, έτος δημοσίευσης και το είδος που αφορά η μελέτη
3. Επιλέγετε το είδος αναζήτησης που επιθυμείτε. Η σύνθετη αναζήτηση είναι χρήσιμη για εξειδικευμένη και εκτεταμένη αναζήτηση. Χρησιμοποιείτε λογικούς τελεστές όπως AND, OR και NOT για την αποφυγή σφαλμάτων. Ταξινομείτε κατά best match, χρησιμοποιείτε λέξεις κλειδιά και ελέγξτε το πόσο επίκαιρα είναι τα άρθρα.

29° ΕΣΦΙΕ

Επιστημονικό Συνέδριο
Φοιτητών Ιατρικής Ελλάδας

17^ο
Διεθνές Forum
Φοιτητών Ιατρικής
και Νέων Ιατρών

27^η
Ολυμπιάδα
Ιατρικής
Γνώσης

Ξενοδοχείο
Astir Egnatia
Αλεξανδρούπολη

www.29esfie.gr

5-7
ΜΑΪΟΥ
2023

4. Σύνταξη της περίληψης

Η περίληψη (abstract) αποτελεί πυκνή, αντιπροσωπευτική και εύληπτη σύνοψη του περιεχομένου της εργασίας στην οποία εκτίθενται συνοπτικά οι στόχοι και τα αποτελέσματα της έρευνας. Σκοπός της είναι με μια σύντομη ανάγνωση να προβάλλεται το θέμα που πραγματεύεται η έρευνα, καθώς και τα συμπεράσματα αυτής. Αποτελεί την πρώτη εικόνα που έχει ο αναγνώστης για την εργασία, για αυτό θα πρέπει να είναι ορθά δομημένη και καλογραμμένη.

Για την υποβολή μιας Ανακοίνωσης είναι απαραίτητη η υποβολή της περίληψης τόσο στην ελληνική όσο και στην αγγλική γλώσσα.

Η Οργανωτική και η Επιστημονική Επιτροπή του συνεδρίου θα μελετήσει όλες τις περιλήψεις (abstracts), θα τις αξιολογήσει με βάση τη θεματολογία, την επιστημονική εγκυρότητα καθώς και την πρωτοτυπία τους και θα καθορίσει αφενός ποιες από αυτές είναι κατάλληλες προς παρουσίαση στο συνέδριο και αφετέρου τον τρόπο παρουσίασής τους (Προφορική/Αναρτημένη Ελεύθερη Ανακοίνωση).

Το κείμενο της περίληψης δεν θα πρέπει να υπερβαίνει τις 300 λέξεις

Η δομή της περίληψης είναι τυπική και αποτελείται από:

Τίτλος

Ο τίτλος πρέπει να είναι σύντομος, ενδιαφέρων και να περιγράφει τον σκοπό και το περιεχόμενο της εργασίας.

Εισαγωγή - Introduction/Background

Η εισαγωγή αποτελείται συνήθως από μία ή δύο προτάσεις που δηλώνουν σύντομα το πρακτικό ή θεωρητικό ερώτημα που πραγματεύεται η έρευνα, καθώς και το σκοπό της μελέτης.

Στην εισαγωγή αναφέρεται ό,τι είναι ήδη γνωστό από τη βιβλιογραφία που σχετίζεται με την έρευνα καθώς και ό,τι θα κληθούμε να ερευνήσουμε.

Μέθοδοι/Δεδομένα - Methods

Η μέθοδος περιλαμβάνει την περιγραφή όλων των διαδικασιών που χρησιμοποιήθηκαν προκειμένου να διεξαχθεί η έρευνα και συγκεκριμένα τη διαδικασία συλλογής των δεδομένων, τα οποία συνέβαλαν στην απάντηση του κλινικού ερωτήματος. Η περιγραφή πρέπει να είναι συνοπτική, ενώ λεπτομέρειες για τη διαδικασία παραλείπονται.

Σε περίπτωση που πρόκειται για πρωτογενή (κλινική ή εργαστηριακή) έρευνα είναι απαραίτητο να αναφέρεται η ποσοτική και ποιοτική ανάλυση του δείγματος, ο εξοπλισμός

29^ο ΕΣΦΙΕ

Επιστημονικό Συνέδριο
Φοιτητών Ιατρικής Ελλάδας

17^ο

Διεθνές Forum
Φοιτητών Ιατρικής
και Νέων Ιατρών

27^η

Ολυμπιάδα
Ιατρικής
Γνώσης

Ξενοδοχείο
Astir Egnatia

Αλεξανδρούπολη

www.29esfie.gr

5-7

ΜΑΪΟΥ
2023

και τα υλικά που χρησιμοποιήθηκαν, το είδος της μελέτης, το χρονικό διάστημα διεξαγωγής της, ο αριθμός των συμμετεχόντων, οι παρεμβάσεις που πραγματοποιήθηκαν κ.ά.

Αν πρόκειται για βιβλιογραφική μελέτη τότε αναφέρονται τα κριτήρια επιλογής και το χρονικό διάστημα μελέτης των πρωτογενών της πηγών, καθώς και οι διαδικασίες επεξεργασίας των δεδομένων.

Αποτελέσματα- Results

Τα αποτελέσματα αποτελούν συνήθως το πιο εκτενές τμήμα της περίληψης, όπου συνοψίζονται τα σημαντικότερα ευρήματα τα οποία θα επιτρέψουν στον αναγνώστη να κατανοήσει τα συμπεράσματα της μελέτης.

Σύνοψη/Συζήτηση- Conclusion/Discussion

Τέλος, στη σύνοψη αναφέρονται τα κύρια συμπεράσματα της έρευνας, τα οποία απαντούν στο κλινικό ερώτημα της εργασίας. Ολοκληρώνοντας την ανάγνωση πρέπει να γίνεται κατανοητό το κεντρικό σημείο που έχει αποδείξει ή υποστηρίξει η έρευνα.

Επίσης, σε αυτό το σημείο της περίληψης μπορούν να συμπεριληφθούν προτάσεις για μελλοντική έρευνα.

Επιπλέον συμβουλές

- Μη ξεχνάτε ότι η περίληψη θα πρέπει να γίνει κατανοητή από κάποιον χωρίς εκτεταμένη προηγούμενη γνώση του θέματος.
- Βεβαιωθείτε ότι υπάρχει μια λογική και συνεκτική ροή στο κείμενό σας.
- Προαιρετικά μπορείτε να συμπεριλάβετε keywords, ώστε να διευκολυνθεί η αναγνώριση των βασικών σημείων του abstract.
- Μη χρησιμοποιείτε αναφορές στο κείμενο της περίληψης· συμπεριλάβετε όλη τη χρησιμοποιούμενη βιβλιογραφία στο σχετικό πεδίο της φόρμας υποβολής.
- Αποφύγετε τις συντομογραφίες ή εάν είναι απαραίτητες, θα πρέπει να προηγείται ολόκληρη η λέξη ή η φράση.
- Ελέγξτε το κείμενο για τυχόν λάθη στη γραμματική, τη στίξη και την ορθογραφία.
- Ελέγξτε αρκετές φορές το abstract πριν το υποβάλετε, καθώς μετά την υποβολή του δεν θα γίνεται δεκτή καμία αλλαγή. Ο Επιβλέπων θα πρέπει να έχει ελέγξει το abstract πριν την υποβολή του.
- Υποβάλετε την περίληψη του άρθρου σας έγκαιρα· αποφύγετε το άγχος της υποβολής λίγα λεπτά πριν το τέλος της διορίας, καθώς μπορεί να προκύψουν τεχνικά προβλήματα.

29°
ΕΣΦΙΕ

Επιστημονικό Συνέδριο
Φοιτητών Ιατρικής Ελλάδας

17°

Διεθνές Forum
Φοιτητών Ιατρικής
και Νέων Ιατρών

27^η

Ολυμπιάδα
Ιατρικής
Γνώσης

Ξενοδοχείο
Astir Egnatia

Αλεξανδρούπολη

www.29esfie.gr

5-7

ΜΑΪΟΥ
2023

5. Βιβλιογραφικές αναφορές

Η παράθεση των βιβλιογραφικών αναφορών αποτελεί απαραίτητο στοιχείο κάθε ακαδημαϊκής εργασίας. Αν και φαίνεται να είναι μια τυπική διαδικασία, εν τούτοις είναι ιδιαίτερα σημαντικό να γίνει σωστά, διότι αποτελεί το θεμέλιο τεκμηρίωσης της εργασίας σας.

Σε παγκόσμιο επίπεδο έχουν αναπτυχθεί διάφοροι κώδικες συγγραφής βιβλιογραφικών αναφορών που ουσιαστικά παρέχουν τις ίδιες πληροφορίες (Όνομα συγγραφέα, Τίτλος, Έκδοση κ.ο.κ.), καθένας όμως από τους οποίους έχει και τις δικές του απαιτήσεις. Οι πιο γνωστοί από αυτούς είναι οι αναφορές κατά MLA και κατά το σύστημα Vancouver.

Ο τρόπος παράθεσης των βιβλιογραφικών αναφορών καθορίζεται κάθε φορά από την επιτροπή σύνταξης του περιοδικού ή την Επιστημονική και Οργανωτική Επιτροπή του εκάστοτε συνεδρίου. Όσον αφορά το 29ο ΕΣΦΙΕ, θα ακολουθηθεί το σύστημα κατά Vancouver, το οποίο και αναλύεται παρακάτω.

Η λίστα των βιβλιογραφικών αναφορών παρατίθεται στο τέλος κάθε επιστημονικού άρθρου. Οι αναφορές γίνονται με αρίθμηση σύμφωνα με τη σειρά που εμφανίστηκαν στο κείμενο και όχι αλφαβητικά. Σε αυτές συμπεριλαμβάνονται τόσο οι εικόνες όσο και οι πίνακες. Η αρίθμηση πρέπει να γίνεται με το αραβικό αριθμητικό σύστημα (1,2,3...). Να σημειωθεί ότι σε περίπτωση που ξανά-αναφερθεί κάποια πηγή χρησιμοποιείται ο ίδιος αριθμός αναφοράς.

A. Άρθρα Περιοδικών

Έντυπα άρθρα

Αναγράφονται οι πρώτοι 6 συγγραφείς του επιστημονικού άρθρου, ενώ αν υπάρχουν περισσότεροι αναγράφονται ως et al. Επιπλέον αναγράφονται ο τίτλος του άρθρου, ο τίτλος του περιοδικού, η ημερομηνία έκδοσης, ο τόμος, και οι αριθμοί των σελίδων που χρησιμοποιήθηκαν.

Author A, Author B, Author C. Title of Article. Abbreviated title of journal. Date of publication YYYY Month DD; volume number (issue number): page numbers.

Παράδειγμα: Russell FD, Coppel AL, Davenport AP. In vitro enzymatic processing of radiolabelled big ET-1 in human kidney as a food ingredient. Biochem Pharmacol 1998;55(5):697-701.

29^ο ΕΣΦΙΕ

Επιστημονικό Συνέδριο
Φοιτητών Ιατρικής Ελλάδας

17^ο

Διεθνές Forum
Φοιτητών Ιατρικής
και Νέων Ιατρών

27^η

Ολυμπιάδα
Ιατρικής
Γνώσης

Ξενοδοχείο
Astir Egnatia

Αλεξανδρούπολη

www.29esfie.gr

5-7

ΜΑΪΟΥ
2023

Ηλεκτρονικά άρθρα

Σε σύγκριση με τα έντυπα περιοδικά, διαφορά αποτελεί πως μετά από την ημερομηνία δημοσίευσης πρέπει να αναγράφεται και η ημερομηνία που έγινε η αναφορά, ενώ στο τέλος της αναφοράς πρέπει να αναγράφεται και το DOI (μοναδικός αναγνωριστικός κωδικός κάθε άρθρου).

Author A, Author B. Title of article. Abbreviated title of Journal [Internet]. Date of publication YYYY MM [cited YYYY Mon DD]; volume number(issue number):page numbers. Available from: URL

Παράδειγμα: Bastianelli S, Orr KM, Kelly K. Nonprescription naloxone: pros and cons. J Am Pharm Assoc [Internet]. 2014 Jul-Aug [cited 2019 Jan 5]; 54(4):328-9. Available from: <http://www.sciencedirect.com/science/article/pii/S1544319115302004>
DOI:10.1331/JAPhA.2014.14048

B. Βιβλία - Κεφάλαια Βιβλίων

Αναφέρονται τα επώνυμα των συγγραφέων καθώς και το πρώτο γράμμα των ονομάτων τους, με τη σειρά που εμφανίζονται στο βιβλίο, χωρισμένα μεταξύ τους με κόμμα ακολουθούμενο από κενό. Με κεφαλαίο το πρώτο γράμμα θα πρέπει να αναγράφονται μόνο η πρώτη λέξη του τίτλου του βιβλίου/κεφαλαίου καθώς και όσες λέξεις ξεκινούν με κεφαλαίο (ονόματα, πόλεις, κτλ). Για τα κεφάλαια των βιβλίων σημειώστε τις σελίδες αυτών με τη μορφή p.15-25 ή όπου είναι εφικτό p.120-8. Στα ηλεκτρονικά βιβλία θα πρέπει επίσης να αναγράφεται το DOI.

Έντυπο βιβλίο

Author A. Title of book. # edition [if not first]. Place of Publication: Publisher; Year of publication. Pagination.

Παράδειγμα: Lodish H, Baltimore D, Berk A, Zipursky SL, Matsudaira P, Darnell J. Molecular cell biology. 3rd ed. New York: Scientific American; 1995. p. 541.

Ηλεκτρονικό βιβλίο

Author A. Title of web page [Internet]. Place of Publication: Sponsor of Website/Publisher; Year published [cited YYYY Mon DD]. Number of pages. Available from: URL DOI: (if available)

Παράδειγμα: Ettinger S. Nutritional pathophysiology of obesity and its comorbidities: a case-study approach [Internet]. Amsterdam: Academic Press; 2017 [cited 2019 Aug 20]. 334 p. Available from: <https://www.sciencedirect.com/book/9780128030134> doi: 10.1016/C2014-0-04074-9

29°
ΕΣΦΙΕ

Επιστημονικό Συνέδριο
Φοιτητών Ιατρικής Ελλάδας

17^η

Διεθνές Forum
Φοιτητών Ιατρικής
και Νέων Ιατρών

27^η

Ολυμπιάδα
Ιατρικής
Γνώσης

Ξενοδοχείο
Astir Egnatia

Αλεξανδρούπολη

www.29esfie.gr

5-7

ΜΑΪΟΥ
2023

Κεφάλαιο Έντυπου Βιβλίου

Author A, Author B. Title of book. Edition. Place of publication: Publisher; Year of publication. Chapter number, Chapter title; p. [page numbers of chapter].

Παράδειγμα: Speroff L, Fritz MA. Clinical gynecologic endocrinology and infertility. 7th ed. Philadelphia: Lippincott Williams & Wilkins; c2005. Chapter 29, Endometriosis; p. 1103-33.

Κεφάλαιο Ηλεκτρονικού Βιβλίου

Author A, Author B. Title of the book [Internet]. Edition. Place of publication: Publisher; Year of publication. Chapter number, Chapter title; [cited YYYY Mon DD]. p. number. Available from: URL doi: (if available)

Παράδειγμα: Elisabetta B, Yassin G. Crash course: pharmacology [Internet]. 4th ed. Edinburgh (GB): Mosby Ltd; 2012. Chapter 5, Central nervous system; [cited 2019 Jan 7]. p. 69-98. Available from: <http://site.ebrary.com/lib/monash/reader.action?docID=10574606>

Γ. Πηγές Πληροφόρησης από το διαδίκτυο

Οι συγγραφείς πρέπει να αναγράφονται με τη μορφή και τη σειρά που παρουσιάζονται στην ιστοσελίδα. Μετά τον τίτλο του άρθρου, ενημερώστε ότι πρόκειται για άρθρο παρμένο από το διαδίκτυο με το χαρακτηριστικό [internet].

Η τοποθεσία της δημοσίευσης ορίζεται ως η πόλη στην οποία η ιστοσελίδα που φιλοξενεί το επιστημονικό άρθρο εδράζεται. Αν δεν είναι γνωστό, ενημερώστε με το χαρακτηριστικό [place unknown]. Πριν την παράθεση του URL, αναφέρετε τη φράση Available from:

Ιστοσελίδα

Title of the homepage [Internet]. Place of publication: Publisher's name; Date or year of publication. Title of specific page/part; Date of publication of part [Date cited of part]; [location or pagination of part]. Available from: URL

Παράδειγμα: Australian Medical Association [Internet]. Barton ACT: AMA; c1995- 2012. Junior doctors and medical students call for urgent solution to medical training crisis; 2012 Oct 22 [cited 2012 Nov 5]; [about 3 screens]. Available from: <https://ama.com.au/media/junior-doctors-and-medical-students-callurgentsolution-medical-training-crisis>

Εικόνα από το διαδίκτυο

Author or organisation. Title [Image on internet]. Place of publication: Publisher; Date of publication [date cited YYY Mon DD]. Available from: URL

Παράδειγμα: Centres for Disease Control and Prevention. Shingles on face. [Image on internet]. 2011 [updated 2011 Jan 10; cited 2019 Nov 6]. Available from: <http://www.cdc.gov/shingles/about/photos.html>

29^ο ΕΣΦΙΕ

Επιστημονικό Συνέδριο
Φοιτητών Ιατρικής Ελλάδας

17^ο

Διεθνές Forum
Φοιτητών Ιατρικής
και Νέων Ιατρών

27^η

Ολυμπιάδα
Ιατρικής
Γνώσης

Ξενοδοχείο
Astir Egnatia
Αλεξανδρούπολη

5-7

ΜΑΪΟΥ
2023

www.29esfie.gr

6. Οδηγίες υποβολής περίληψης

Προκειμένου να υποβληθεί η Ανακοίνωσή σας προς αξιολόγηση για παρουσίαση στο 29ο ΕΣΦΙΕ θα πρέπει να υποβάλετε την περίληψη της εργασίας σας (προφορική ή e-poster) online μέσω της ηλεκτρονικής πλατφόρμας του συνεδρίου στην ιστοσελίδα:

www.globalevents.gr. Από την επίσημη ιστοσελίδα του Συνεδρίου www.29esfie.gr θα μπορείτε να ανακατευθυνθείτε στη σελίδα της συνεδριακής εταιρείας. Σε αυτή θα βρείτε οδηγίες που συνοδεύουν τη φόρμα υποβολής, καθώς και τους Όρους και Προϋποθέσεις (βλ. Κεφάλαιο “Όροι και Προϋποθέσεις” του Οδηγού). Σε περίπτωση μη τήρησης αυτών η εργασία σας θα απορρίπτεται και θα πρέπει να υποβληθεί εκ νέου.

Οι περιλήψεις των εργασιών θα δημοσιευθούν με απευθείας αναπαραγωγή από το πρωτότυπο αρχείο, χωρίς άλλη διόρθωση. Όλα τα θέματα πνευματικών δικαιωμάτων που ισχύουν για τις δημοσιεύσεις αφορούν το ίδιο και στις περιλήψεις των εργασιών.

Τα βήματα της υποβολής είναι τα εξής:

- Με την είσοδό σας στην πλατφόρμα δημιουργείτε νέο λογαριασμό
- Καταχώρηση με κεφαλαία έντονα του τίτλου της περίληψης
- Επιλογή του επιθυμητού τρόπου παρουσίασης της Ανακοίνωσης - Προφορική (oral presentation) / Αναρτημένη (e-poster)· (βλ. Κεφάλαιο “Βασικές πληροφορίες” του Οδηγού)
- Επιλογή από το μενού έως 3 θεματικές ενότητες στις οποίες εντάσσεται η εργασία (βλ. Κεφάλαιο “Θεματολογία Ανακοινώσεων” του Οδηγού)
- Καταχώρηση των στοιχείων των συγγραφέων όπως υποδεικνύεται στις οδηγίες της ηλεκτρονικής πλατφόρμας. Η καταχώρηση αυτή αξιολογείται ως ορθή
- Επιλογή στο αντίστοιχο πεδίο του συγγραφέα - εισηγητή ο οποίος θα παρουσιάσει την Ανακοίνωση στο συνέδριο και ο οποίος θα πρέπει να την υποστηρίξει στη συζήτηση/ερωτήσεις που θα ακολουθήσουν την παρουσίασή της
- Καταχώρηση της περίληψης σε ένα (1) αρχείο (ελληνικά & αγγλικά). Η πρώτη σελίδα θα περιλαμβάνει την περίληψη στα ελληνικά και η δεύτερη στα αγγλικά. Η δομή της εργασίας θα πρέπει να περιλαμβάνει τη σειρά: **Εισαγωγή, Υλικό και Μέθοδοι, Αποτελέσματα, Συμπεράσματα**
Στο στο σώμα της περίληψης (αρχείο word) θα περιλαμβάνονται οι συγγραφείς και τα ιδρύματα
- Ακολουθείστε τα βήματα της πλατφόρμας υποβολής και ανεβάστε το αρχείο στο κατάλληλο πεδίο
- Προαιρετικά, επιλογή υποβολής της Ανακοίνωσης προς βράβευση (βλ. Κεφάλαιο “Εργασίες προς βράβευση” του Οδηγού)
- Η ορθότητα εμφάνισης των στοιχείων των συγγραφέων βαρύνει αποκλειστικά τον συγγραφέα που υποβάλει την εργασία, ο οποίος θα είναι υπεύθυνος και για όλη τη σχετική επικοινωνία (απαραίτητη η ορθότητα του email που θα συμπληρωθεί)

29^ο
ΕΣΦΙΕ

Επιστημονικό Συνέδριο
Φοιτητών Ιατρικής Ελλάδας

17^ο

Διεθνές Forum
Φοιτητών Ιατρικής
και Νέων Ιατρών

27^η

Ολυμπιάδα
Ιατρικής
Γνώσης

Ξενοδοχείο
Astir Egnatia

Αλεξανδρούπολη

www.29esfie.gr

5-7

ΜΑΪΟΥ
2023

- Υπενθυμίζουμε ξανά ότι το κείμενο της περίληψης δεν θα πρέπει να ξεπερνάει τις 300 λέξεις, θα πρέπει να είναι με μαύρα γράμματα, σε μονό διάστιχο, με γραμματοσειρά Arial, μέγεθος 11. Το προς υποβολή αρχείο θα πρέπει να είναι σε μορφή doc/docx (word)
- Καταχώρηση των χρησιμοποιούμενων βιβλιογραφικών αναφορών, σύμφωνα με το σύστημα Vancouver (βλ. Κεφάλαιο “Οδηγίες Βιβλιογραφικών Αναφορών” του Οδηγού)
- **Δεν γίνεται δεκτή εργασία** η οποία δεν πληρεί όλες τις παραπάνω προϋποθέσεις
- Οι περιλήψεις που θα υποβάλλονται με email ή fax δεν θα γίνονται δεκτές
- Εφόσον κατατεθεί η εργασία, διορθώσεις **δεν θα γίνονται δεκτές**
- Για να υποβληθεί η εργασία για κρίση στην Επιστημονική Επιτροπή απαιτείται η εγγραφή (δικαίωμα συμμετοχής) όλης της συγγραφικής ομάδας πλην έως 2 μελών ΔΕΠ.
- Η Επιστημονική Επιτροπή διατηρεί το δικαίωμα της τελικής απόφασης του τρόπου παρουσίασης της εργασίας σας
- Η αποδοχή ή μη της εργασίας σας, από την Επιστημονική Επιτροπή, θα γνωστοποιηθεί στον υπεύθυνο της εργασίας μέχρι την **17η Μαρτίου 2023**. Σε περίπτωση μη αποδοχής της εργασίας δίνεται η δυνατότητα επιστροφής των χρημάτων της εγγραφής σε περίπτωση που ο συμμετέχων δεν επιθυμεί να παρακολουθήσει ως σύνεδρος το συνέδριο, Εάν δεν λάβετε απάντηση μέχρι την παραπάνω ημερομηνία, παρακαλούμε να επικοινωνήσετε με τη γραμματεία στο τηλ.: 2310 247743 ή 210 3250260

7. Οδηγίες προφορικής ανακοίνωσης

Εδώ παραθέτουμε μερικές γενικές πληροφορίες και συμβουλές σχετικά με την παρουσίαση της Προφορικής Ανακοίνωσής σας κατά τη διάρκεια του συνεδρίου. Ελπίζουμε να σας φανούν χρήσιμες, ειδικά στην περίπτωση που παρουσιάζετε για πρώτη φορά μία Ελεύθερη Ανακοίνωση στο ΕΣΦΙΕ!

Χρησιμοποιήστε το Microsoft Power Point ή κάποιο αντίστοιχο πρόγραμμα για την παρουσίαση της εργασίας σας. Τα slides σας θα πρέπει να είναι σύντομα, περιεκτικά και κατανοητά, περιέχοντας κατά προτίμηση κυρίως εικόνες και διαγράμματα αντί για ένα μακροσκελές κείμενο.

- Προσπαθήστε να μην διαβάσετε το περιεχόμενο των slides κατά τη διάρκεια της παρουσιάσής σας, χωρίς αυτό όμως να σημαίνει ότι θα πρέπει να το απομνημονεύσετε. Χρησιμοποιήστε bullet points στα slides σας, τα οποία θα σας βοηθήσουν να θυμηθείτε και να περιγράψετε τα βασικά στοιχεία της εργασίας σας.
- Θυμηθείτε ότι κατά τη διάρκεια της παρουσίασης της Ελεύθερης Ανακοίνωσής σας στο συνέδριο θα απευθύνεστε κυρίως σε συμφοιτητές σας, αρκετοί εκ των οποίων

29°
ΕΣΦΙΕ

Επιστημονικό Συνέδριο
Φοιτητών Ιατρικής Ελλάδας

17°

Διεθνές Forum
Φοιτητών Ιατρικής
και Νέων Ιατρών

27^η

Ολυμπιάδα
Ιατρικής
Γνώσης

ξενοδοχείο
Astir Egnatia

Αλεξανδρούπολη

www.29esfie.gr

5-7

ΜΑΪΟΥ
2023

ίσως να φοιτούν σε μικρότερα έτη. Επομένως, προσπαθήστε να παρουσιάσετε την εργασία σας με έναν απλό και κατανοητό τρόπο, παραμένοντας πάντα επιστημονικά ορθοί.

- Έχετε υπόψιν σας ότι η Ελεύθερη Ανακοίνωσή σας θα παρουσιαστεί στο ίδιο session μαζί με άλλες Ανακοινώσεις της ίδιας ή σχετικής θεματολογίας. Συνεπώς, προσπαθήστε να κρατήσετε αμείωτο το ενδιαφέρον του κοινού σας και να προσδώσετε ένα ξεχωριστό στοιχείο στην εργασία σας, ώστε να παραμείνει στη μνήμη των ακροατών.
- Ο διαθέσιμος χρόνος για την παρουσίαση της Ελεύθερης Ανακοίνωσής σας ανέρχεται αυστηρά στα 8 λεπτά. Επομένως, οργανώστε την ομιλία σας πριν το συνέδριο ώστε να εξασφαλίσετε ότι δεν ξεπερνάει το όριο του χρόνου, σεβόμενοι ταυτόχρονα και τους εισηγητές που θα παρουσιάζουν στο ίδιο session με εσάς.
- Τέλος, κάνετε αρκετές φορές πρόβα την παρουσίασή σας πριν το συνέδριο, κατά προτίμηση μπροστά σε κάποιο κοινό, ώστε να αποβάλλετε όσο το δυνατόν περισσότερο το άγχος σας κατά τη διάρκεια της παρουσίασης της εργασίας σας.

8. Οδηγίες e-poster

Τα e-posters αποτελούν μία συμπυκνωμένη εκδοχή των προφορικών ανακοινώσεων. Τα αρχικά βήματα, ωστόσο, όπως η αναζήτηση της βιβλιογραφίας και η σύνταξη της περίληψης, παραμένουν τα ίδια ουσιαστικά. Η διαφορά έγκειται στον τρόπο και τη δομή παρουσίασης. Τα e-posters, κατά τις ημέρες του συνεδρίου, βρίσκονται συνεχώς αναρτημένα σε οθόνες σε συγκεκριμένο σημείο στο συνεδριακό χώρο ενώ ορίζεται συγκεκριμένη χρονική περίοδος κατά την οποία οι συγγραφείς μπορούν να παραβρεθούν στο χώρο, να παρουσιάσουν την εργασία τους στους παρευρισκόμενους ενδιαφερόμενους και να συζητήσουν μαζί τους.

Οι αναρτημένες ανακοινώσεις (e-posters) αποτελούνται από 1 (ή 2 το πολύ) διαφάνεια/ες στην οποία χρειάζεται να περιλαμβάνονται:

- Ο τίτλος του, τα ονόματα και οι ιδιότητες των συγγραφέων
- Τα λογότυπα των φορέων που εκπροσωπείτε
- Η περίληψη της εργασίας σας, όπως έχει κατατεθεί στη φόρμα
- Μια εισαγωγή στην εργασία σας
- Ένα κειμενάκι για υλικά και τις μεθόδους που χρησιμοποιήσατε
- Τα αποτελέσματα και τα συμπεράσματά σας
- Εικόνες, πίνακες, διαγράμματα που συμπληρώνουν την έρευνά σας
- Η βιβλιογραφία σας
- Ευχαριστίες στους καθηγητές και στους ανθρώπους που σας βοήθησαν στη δημιουργία της ελεύθερης ανακοίνωσής σας

29^ο ΕΣΦΙΕ

Επιστημονικό Συνέδριο
Φοιτητών Ιατρικής Ελλάδας

17^ο

Διεθνές Forum
Φοιτητών Ιατρικής
και Νέων Ιατρών

27^η

Ολυμπιάδα
Ιατρικής
Γνώσης

Ξενοδοχείο
Astir Egnatia

Αλεξανδρούπολη

5-7

ΜΑΪΟΥ
2023

www.29esfie.gr

Σημειώσεις

Προτεινόμενες Διαστάσεις ePoster: διάσταση 16:9 (wide-screen), 1920x1080 pixels

Αριθμός σελίδων: μία (1) – δύο (2)

Προσανατολισμός: Οριζόντιος

Βεβαιωθείτε ότι το κείμενο κάνει αντίθεση με το background για καλύτερη ευκρίνεια

Αν εισάγετε εικόνες, προτιμήστε .jpeg ή .png format

Μη χρησιμοποιείτε εφέ ή βίντεο

9. Εργασίες προς βράβευση

Κάθε Ανακοίνωση, ανεξάρτητα από τη μορφή της παρουσίασης της, μπορεί να κατατεθεί προς βράβευση. Οι εργασίες οι οποίες υποβάλλονται προς βράβευση -έχοντας ως στόχο την εξασφάλιση υψηλού συναγωνισμού για τη διεκδίκηση του σχετικού επάθλου- θα πρέπει να πραγματεύονται ένα πρωτότυπο θέμα, το οποίο θα πρέπει να υπερτερεί αρκετά του βασικού ακαδημαϊκού επιπέδου των προπτυχιακών σπουδών. Τόσο οι Προφορικές Ανακοινώσεις (oral presentations) όσο και οι Αναρτημένες Ανακοινώσεις (e-poster) μπορούν να υποβληθούν προς βράβευση.

Για την αξιολόγηση μιας εργασίας προς βράβευση είναι απαραίτητη η υποβολή του πλήρους κειμένου της εργασίας στην αντίστοιχη γλώσσα συγγραφής του, το οποίο θα αξιολογηθεί από την Επιστημονική Επιτροπή του συνεδρίου. Το πλήρες κείμενο θα πρέπει να είναι αναλυτικό και να παρουσιάζει με κατανοητό τρόπο όλα τα βήματα της εργασίας (εισαγωγή, μέθοδοι, αποτελέσματα, συμπεράσματα-συζήτηση)- θα πρέπει ακόμα να περιέχει την πλήρη χρησιμοποιούμενη βιβλιογραφία καθώς και σχετικές εικόνες και γραφήματα, εάν κρίνονται απαραίτητα.

Η αξιολόγηση των υποψηφίων εργασιών προς βράβευση θα πραγματοποιηθεί μετά από απόκρυψη των στοιχείων των συγγραφέων, προκειμένου να διασφαλιστεί πλήρης διαφάνεια κατά τη διαδικασία. Μετά την αξιολόγηση του γραπτού κειμένου από την Επιστημονική Επιτροπή, οι 7 εργασίες προς βράβευση με την καλύτερη εργασία θα παρουσιαστούν το Σάββατο 6 Μαΐου 2023 σε συγκεκριμένο Session για να βαθμολογηθεί και η προφορική τους παρουσίαση. Ταυτόχρονα, οι Σύεδροι-κοινό θα μπορούν να ψηφίσουν μέσω της εφαρμογής του Συνεδρίου ποια από τις 7 αυτές εργασίες είναι η καλύτερη κατά τη γνώμη τους. Και φέτος θα δοθεί βραβείο για την πιο πρωτότυπη εργασία ανεξάρτητα από το αν έχει υποβληθεί προς βράβευση. Η αξιολόγηση θα γίνει μέσω ηλεκτρονικής ψήφου στην εφαρμογή του Συνεδρίου. Η βράβευση των εργασιών θα πραγματοποιηθεί στην τελετή λήξης του συνεδρίου.

Για την υποβολή μιας εργασίας προς βράβευση στο 29ο ΕΣΦΙΕ είναι απαραίτητη η συμπλήρωση της φόρμας υποβολής των Ελεύθερων Ανακοινώσεων, την οποία θα βρείτε

29^ο ΕΣΦΙΕ

Επιστημονικό Συνέδριο
Φοιτητών Ιατρικής Ελλάδας

17^ο

Διεθνές Forum
Φοιτητών Ιατρικής
και Νέων Ιατρών

27^η

Ολυμπιάδα
Ιατρικής
Γνώσης

Ξενοδοχείο
Astir Egnatia

Αλεξανδρούπολη

5-7

ΜΑΪΟΥ
2023

www.29esfie.gr

στο επίσημο site του συνεδρίου: www.29esfie.gr. Αφού συμπληρώσετε τα σχετικά πεδία με τα στοιχεία της συγγραφικής ομάδας και του Επιβλέποντα, καθώς και αφού υποβάλετε το κείμενο της περίληψης και τη χρησιμοποιούμενη βιβλιογραφία, θα πρέπει να επιλέξετε το σχετικό πεδίο προς υποβολή των εργασιών προς βράβευση. Στη συνέχεια θα μεταβείτε στην αντίστοιχη σελίδα όπου θα μπορείτε να υποβάλετε το πλήρες κείμενο της εργασίας σας.

10. Όροι και Προϋποθέσεις

Για την παρουσίαση μίας Ανακοίνωσης στο 29ο ΕΣΦΙΕ είναι απαραίτητη η συμμόρφωση με τους παρακάτω Όρους & Προϋποθέσεις. Διευκρινίζουμε ότι η μη τήρησή τους δίνει το δικαίωμα στην Οργανωτική Επιτροπή του συνεδρίου να μην αποδεχτεί την Ανακοίνωση, άρα και να μη τη συμπεριλάβει στο επιστημονικό πρόγραμμα του συνεδρίου.

1. Εισηγητής της Ανακοίνωσης μπορεί να είναι μόνο ένας, ανεξάρτητα από τον αριθμό των ατόμων από τα οποία αποτελείται η συγγραφική ομάδα.
2. Ο εισηγητής της Ανακοίνωσης, αλλά και όλοι οι συγγραφείς αυτής, οφείλουν να έχουν πραγματοποιήσει την εγγραφή τους στο 29ο ΕΣΦΙΕ πριν από την υποβολή της εργασίας. Σε περίπτωση που δεν έχει ολοκληρωθεί η εγγραφή όλων των συγγραφέων, θα υπάρχει ενημέρωση υπενθύμισης εγγραφής στο συνέδριο. Σε περίπτωση που οι συγγραφείς παρά την υπενθύμιση συνεχίζουν να μην εγγράφονται δεν θα γίνει αποδοχή της εργασίας.
3. Επιβλέποντας/-ουσα της Ελεύθερης Ανακοίνωσης θα πρέπει να είναι ένα μέλος ΔΕΠ του τμήματος Ιατρικής ή άλλου τμήματος της Σχολής Επιστημών Υγείας, ή ένας μεταπτυχιακός φοιτητής ή υποψήφιος διδάκτορας, ή ένας ειδικευμένος ή ειδικευόμενος γιατρός. Ο Επιβλέποντας/-ουσα της Ελεύθερης Ανακοίνωσης έχει τιμητικά ελεύθερη είσοδο στο 29ο ΕΣΦΙΕ, καθώς ως μέλος της Επιστημονικής Επιτροπής παρέχει πολύτιμο έργο στο συνέδριο.
4. Οι πληροφορίες που θα εισαχθούν στη φόρμα υποβολής των Ελεύθερων Ανακοινώσεων αποτελούν τις τελικές που θα συμπεριληφθούν στο επιστημονικό πρόγραμμα. Μετά την υποβολή των Ελεύθερων Ανακοινώσεων δεν θα γίνεται δεκτή καμία αλλαγή, παρά μόνον σε εξαιρετικές περιπτώσεις και κατόπιν συνεννόησης με τον Υπεύθυνο Επικοινωνίας της συγγραφικής ομάδας.
5. Η περίοδος υποβολής των Ελεύθερων Ανακοινώσεων είναι σαφώς καθορισμένη και, μετά τη λήξη της, καμία εργασία δεν θα γίνεται δεκτή. Οι ενδιαφερόμενοι θα πρέπει να έχουν συμπληρώσει την φόρμα υποβολής των Ελεύθερων Ανακοινώσεων εντός του χρονικού διαστήματος που έχει ανακοινωθεί.
6. Οι Υπεύθυνοι Επικοινωνίας θα πρέπει να τηρούν τις προθεσμίες που ανακοινώνονται από την Οργανωτική Επιτροπή και να απαντούν έγκαιρα στα email που τους αποστέλλονται από την Οργανωτική Επιτροπή του συνεδρίου. Οποιαδήποτε καθυστέρηση στην

29^ο ΕΣΦΙΕ

Επιστημονικό Συνέδριο
Φοιτητών Ιατρικής Ελλάδας

17^ο

Διεθνές Forum
Φοιτητών Ιατρικής
και Νέων Ιατρών

27^η

Ολυμπιάδα
Ιατρικής
Γνώσης

Ξενοδοχείο
Astir Egnatia

Αλεξανδρούπολη

www.29esfie.gr

5-7

ΜΑΪΟΥ
2023

επικοινωνία πιθανόν να οδηγήσει σε απόρριψη της Ανακοίνωσης, σε περίπτωση που υπάρχουν ανεπίλυτα ζητήματα σχετικά με αυτή.

7. Δεν υπάρχει περιορισμός στον αριθμό ανακοινώσεων ή e-poster που μπορεί να υποβάλει ο κάθε εγγεγραμμένος στο 29^ο ΕΣΦΙΕ. Ωστόσο, η Οργανωτική Επιτροπή διατηρεί το δικαίωμα να αποφασίζει για τη μορφή μιας Ανακοίνωσης, σύμφωνα με τα σχετικά κριτήρια που έχουν θεσπιστεί από την Επιστημονική Επιτροπή. Αυτό σημαίνει ότι, σε περίπτωση που κριθεί απαραίτητο μία εργασία να παρουσιαστεί ως Αναρτημένη αντί για Προφορική Ελεύθερη Ανακοίνωση ή το αντίστροφο, οι συγγραφείς οφείλουν να συμμορφωθούν με την απόφαση της Οργανωτικής Επιτροπής.

8. Δεν είναι δυνατή οποιαδήποτε αλλαγή της ώρας παρουσίασης, δεδομένου του όγκου των εργασιών και των εισηγητών.

9. Αναφορικά με τις Προφορικές Ανακοινώσεις, ο εισηγητής θα πρέπει να τηρήσει αυστηρά το χρονικό διάστημα των 8 λεπτών για την παρουσίασή του. Αν αυτό ξεπεραστεί, το προεδρείο έχει το δικαίωμα να διακόψει την εισήγηση, προκειμένου να διατηρηθεί η ομαλή ροή του προγράμματος.

11.Επικοινωνία

Για οποιαδήποτε απορία ή διευκρίνιση σχετικά με τη συγγραφή, υποβολή και παρουσίαση μιας Ανακοίνωσης ή σχετικά με τον Οδηγό αυτό, μη διστάσετε να επικοινωνήσετε με την Ομάδα Ανακοινώσεων του 29ου ΕΣΦΙΕ στο 29esfie.program@gmail.com

Επιπλέον, για να είστε σε διαρκή ενημέρωση για οτιδήποτε σχετικό με το 29ο ΕΣΦΙΕ & το 17ο Διεθνές Forum, μπορείτε να μας ακολουθήσετε στα social media:

Facebook: <https://www.facebook.com/29esfie/>

<https://www.facebook.com/17.International.Forum>

Instagram: <https://www.instagram.com/29esfie/>

<https://www.instagram.com/17.international.forum/>

29^ο ΕΣΦΙΕ

Επιστημονικό Συνέδριο
Φοιτητών Ιατρικής Ελλάδας

17^ο

Διεθνές Forum
Φοιτητών Ιατρικής
και Νέων Ιατρών

27^η

Ολυμπιάδα
Ιατρικής
Γνώσης

Ξενοδοχείο
Astir Egnatia

Αλεξανδρούπολη

www.29esfie.gr

5-7

ΜΑΪΟΥ
2023

12. Βιβλιογραφία

1. Pierson DJ. How to write an abstract that will be accepted for presentation at a national meeting. *Respir Care*. 2004 Oct;49(10):1206-12.
2. Γαλάνης Π. Βιβλιογραφικές Παραπομπές. *Hellenic Journal of Nursing*. 2013;52(3):255-7.
3. Library guides: Citing and referencing: Vancouver [Internet]. *Guides.lib.monash.edu*. 2020 [cited 2020 Oct 06]. Available from: <https://guides.lib.monash.edu/citing-referencing/vancouver>
4. McCombes S. How to Write an Abstract: 4 Steps & Examples [Internet]. *Scribbr*. 2020 [cited 2020 Oct 06]. Available from: <https://www.scribbr.com/dissertation/abstract/>
5. Δημολιάτης Γ. Λεξικό Όρων Υγιεινής και Επιδημιολογίας [Internet]. 1η έκδοση. Αθήνα: Εκδόσεις Κάλλιπος; 2015. Κεφάλαιο Αγγλοελληνικό Λεξικό Όρων Υγιεινής και Επιδημιολογίας; [cited 2020 Oct 10]. p. 76-293. Available from: https://repository.kallipos.gr/bitstream/11419/2667/1/15373_DimoliatisMasterDocument.pdf
6. Καράσσα Φ.Β. Αρχές και μεθοδολογία της συστηματικής ανασκόπησης της βιβλιογραφίας. *Ελληνική Ρευματολογία* [Internet]. 2006 [cited 2020 Oct 12]; 17(4):289-297. Available from: https://www.iatrikionline.gr/revmatol_4_06/01.pdf
7. Andrade C. How to write a good abstract for a scientific paper or conference presentation. *Indian journal of psychiatry* [Internet]. Medknow Publications; 2011 [cited 2020 Oct 14]. Available from: <https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pmc/articles/PMC3136027>

